

Oheistuote

Kaikki ympärillämme oleva on olemassa suhteessa meihin. Elämä syntyy harvoin suorien pyrkimysten tuloksena, vaan asioiden ja tapahtumien **oheistuotteena**. Usein juuri se, mitä tavoittelemme suoraan, jää saavuttamatta tai osoittautuu keinotekoiseksi ja kestäättömäksi.

Luulemme virheellisesti, että alakulo poistuu lisäämällä iloa. Todellisuudessa hyvä olo ei synny lisäämällä iloa, vaan **poistamalla pahan olon syyt**. Jos lisäämme iloa pahan olon päälle, huono olo painuu hetkeksi taustalle, mutta palaa ennemmin tai myöhemmin takaisin. Vauraus ei synny lisäämällä vaurautta, vaan poistamalla puutetta. Terveys ei synny lisäämällä terveyttä, vaan ehkäisemällä ja hoitamalla sairautta.

Olennaista on poistaa ne tekijät, jotka estävät haluttujen asioiden toteutumisen. Kun esteet poistetaan, syntyy haluttu lopputulos usein luonnollisesti – oheistuotteena.

Ongelman väärä korjaaminen

Yhteiskuntatasolla toimimme usein päinvastoin. Yritämme korjata ongelmia lisäämällä lakeja, sääntöjä ja rajoituksia sen sijaan, että poistaisimme ongelmien juurisyyt. Kun Suomessa tapahtuu ampuma-aserikos, poliitikot vaativat saman tien aseiden saatavuuden rajoittamista. Tyypillinen poliittinen ratkaisu on kiristää lainsäädäntöä, vaikka todellinen tarve olisi selvittää, **miksi rikoksia tapahtuu** ja poistaa näitä taustalla vaikuttavia tekijöitä.

Kun syyt poistetaan, ongelmat voivat korjaantua pysyvästi ja luonnollisesti – ilman jatkuvaa sääntelyn kiristämistä. Tällainen luonnollinen korjaus on paljon kestävämpi ja parempi.

Menestys ei synny pakottamalla

Yritys edistää Suomen menestystä lisäämällä erilaisia ”menestystä tukevia” ohjelmia, tukia ja hankkeita tuottaa yleensä vain hetkellistä helpotusta. Kestävämpi ratkaisu on poistaa ne tekijät, jotka estävät menestystä.

Näitä ovat muun muassa:

- jäykkä ja poukkoileva elinkeinopolitiikka
- puoluepolitiikan ylivalta päätöksenteossa
- ylisääntely ja yrittämistä rajoittavat lait
- korkea ja monimutkainen verotus
- heikko johtaminen ja puutteellinen ammattitaito
- kansainvälisen myynnin ja markkinoinnin osaamisen puute

Menestys ei synny väkisin rakentamalla, vaan **esteitä purkamalla**.

Tällä hetkellä Suomen hallitus ja yritykset yrittävät yhdessä luoda menestystä yritystuilla, verohelpotuksilla ja erilaisilla hallinnollisilla keinoilla. Historia osoittaa, että näistä syntyy harvoin kestävä tulosta. Kun menestystä rajoittavat tekijät poistetaan, menestys syntyy usein itsestään – oheistuotteena.

Valtiovallan jatkuva tarve puuttua liike-elämään ja ohjata markkinoita on usein kehityksen ja kasvun tulppa, ei sen edellytys.

Vapauden merkitys

Paras yritystuki on poistaa turhat lait, maksut, rajoitukset ja sääntely – ja antaa yrittäjien tehdä työtään. Vapaan markkinatalouden tunnuslause *laissez-faire* tarkoittaa yksinkertaisesti: **”antakaa meidän tehdä”**.

Fraasi juontaa juurensa 1600-luvun Ranskaan. Anekdootin mukaan valtiovarainministeri Jean-Baptiste Colbert kysyi yrittäjiltä, mitä hallitus voisi tehdä talouselämän hyväksi. Yrittäjän vastaus oli yksinkertainen: *”Laissez-nous faire!”* – antakaa meidän hoitaa talous, älkää sekaantuko.

Yrittäjät eivät kaipaa valtion jatkuvaa tukea, vaan **vapautta toimia**. Terveeseen markkinatalouteen sisältyy itsesääteleviä mekanismeja: hinnat, palkat ja investoinnit asettuvat pitkällä aikavälillä tasapainoon. Luonnollisesti riistokapitalismiin, rikollisuuteen ja työntekijöiden hyväksikäyttöön on puututtava, mutta peruslähtökohtana vapaus tuottaa enemmän hyvinvointia kuin pakottaminen.

Tarkoitus ei ole rakentaa täysin sääntelemätöntä laissez-faire-valtiota. Nykymaailman monimutkaisuus edellyttää jonkinasteista valvontaa. Mutta mitä vapaampaa yrittäminen on, sitä paremmat edellytykset syntyvät kasvulle ja innovaatioille.

Yhdysvallat ja entinen Neuvostoliitto tarjoavat tästä historiallisen vertailukohdan: toisessa talouselämä oli vapaa, toisessa suljettu. Kumpi tuotti enemmän vaurautta ja hyvinvointia – ei vain itselleen, vaan koko maailmalle?

Nyky-Suomen elinkeinopolitiikan oheistuote

Millainen oheistuote syntyy yhteiskunnasta, jossa päätöksenteko on jatkuvaa kädenvääntöä, politikointia ja vastakkainasettelua? Se synnyttää negatiivisen oheistuotteen: epävarmuutta, pahaa oloa ja järjestelmän, joka karkottaa menestystä ja aloitteellisuutta.

Millaisessa maassa sinä haluaisit elää?

Sellaisessa, jossa taistellaan vallasta, kielletään asioita ja ajetaan puolueiden etua?

Vai sellaisessa, jossa arvostetaan vapautta, rehellisyyttä ja vastuuta, tuetaan kansalaisia ja luodaan edellytykset yrittämiselle ja hyvinvoinnille?

Jos toteutamme UAD-mallin ja teemme asioita hyvässä yhteistyössä, huomioiden kaikki osapuolet ja yhteiset perusarvot, syntyy tämän **oheistuotteena** terve ja toimiva yhteiskunta. Kun samaa rautaa taotaan yhdessä, tuloksena on kestävä menestys, joka hyödyttää koko kansaa.

Menestys voi lopulta olla yllättävän yksinkertaista.

UAD-malli.org